

UNIVERSITATEA „OVIDIUS” DIN CONSTANȚA

Facultatea de Teologie Ortodoxă

TEZĂ DE DOCTORAT

(REZUMAT)

**MIȘCAREA NEW AGE ȘI ORIGINILE SALE ÎN
RELIGIILE ESOTERICE ȘI ORIENTALE**

Conducător științific:

Pr. Prof. Univ. Dr. Gheorghe Istodor

Doctorand:

Bogdan ANDREI

CONSTANȚA

2016

CUPRINS

INTRODUCERE.....	Error! Bookmark not defined.
A. Necesitatea și actualitatea temei	Error! Bookmark not defined.
B. Stadiul actual al cercetării la nivel național și internațional	Error! Bookmark not defined.
C. Metodede cercetare.....	Error! Bookmark not defined.
D. Scurt cadru al lucrării	Error! Bookmark not defined.
CAPITOLUL I. O PERSPECTIVĂ ISTORICĂ ASUPRA RELIGIEI NEW-AGE. ÎNTEMEIETORI ȘI PROMOTORI	Error! Bookmark not defined.
I. 1. Helena Petrovna Blavatsky sau promotorul Mișcării New-Age și întâlnirea sa cu budismul tibetan	Error! Bookmark not defined.
I.1. 1. Viața.....	Error! Bookmark not defined.
I. 1. 2. Cunoașterea Maestrului.....	Error! Bookmark not defined.
I. 1. 3. 1875- Societatea Teosofică este fondată.	Error! Bookmark not defined.
I.1. 4. India.	Error! Bookmark not defined.
I. 1. 5. Mesagerul Maeștrilor.	Error! Bookmark not defined.
I. 1. 6. Moartea și scrierile.....	Error! Bookmark not defined.
I. 1. 7. Falsul teosofiei și impregnarea concepțiilor blavatskiene în Mișcarea New-Age	Error! Bookmark not defined.
I. 2. Henry Steel Olcott; „ <i>Budismul și Știința</i> ” sau Catehismul Mișcării New-Age	Error! Bookmark not defined.
I.2. 1. Viața.....	Error! Bookmark not defined.
I. 2. 2. Societatea Teosofică se mută spre Est.	Error! Bookmark not defined.
I. 2. 3. Ceylon în secolul al XIX-lea.....	Error! Bookmark not defined.
I. 2. 4. Olcott vizitează Ceylon.....	Error! Bookmark not defined.
I. 2. 5. Programă Budistă a lui Olcott.	Error! Bookmark not defined.
I. 2. 6. Catehismul Budist	Error! Bookmark not defined.
I. 3. <i>Maestrul</i> Charles Webster Leadbeater	Error! Bookmark not defined.
I. 3. 1. Viața.....	Error! Bookmark not defined.
I. 3. 2. Doctrina și operele.	Error! Bookmark not defined.
I. 4. Annie Besant: O seculară, socialistă, feministă și teosofia epocii victoriene.	Error! Bookmark not defined.
I.4. 1. Viața.....	Error! Bookmark not defined.
I. 4. 2. Întâlnirea cu Doctrina Secretă.....	Error! Bookmark not defined.
I. 5. Alice Bailey și Noua Religie Universală	Error! Bookmark not defined.
I. 5. 1. Viața.....	Error! Bookmark not defined.
I. 5. 2. O continuatoare a muncii lui Blavatsky.	Error! Bookmark not defined.
I. 5. 3. Elogierea Îngerilor Căzuți și redefinirea numărului „666”.	Error! Bookmark not defined.
I. 5. 4. Negându-L pe Hristos și susținând divinitatea umanității.	Error! Bookmark not defined.

I. 5. 5. Rasism Astrologic.....	Error! Bookmark not defined.
I. 5. 6. Apariția Noii Religii.....	Error! Bookmark not defined.
I. 6. Jiddu Krishnamurti- Alcyone sau Mesia Mișcării New-Age și a Societății Teosofice.....	Error! Bookmark not defined.
I. 6. 1. Viața.....	Error! Bookmark not defined.
I. 6. 2. Doctrina propusă de Jiddu Krishnamurti	Error! Bookmark not defined.
I. 6. 3. Realitate și Adevăr	Error! Bookmark not defined.
I. 6. 4. Adevărul este un tărâm neexplorat.....	Error! Bookmark not defined.
I. 6. 5. Trecut, Prezent și Viitor.	Error! Bookmark not defined.
I. 6. 6. Sfârșitul Tristeții.	Error! Bookmark not defined.
I. 6. 7. Libertatea.	Error! Bookmark not defined.
I. 6. 8. Unica Revoluție.....	Error! Bookmark not defined.
I. 7. Abordare misionară a teosofiei. Polemici Anti-New-Age. Combaterea și abordarea misionară a Mișcării New-Age și a Teosofiei.....	Error! Bookmark not defined.
CAPITOLUL II. DINCOLO DE NEW AGE.....	Error! Bookmark not defined.
II. 1. Vindecare și evoluție personală	Error! Bookmark not defined.
II. 2. Știința New Age.....	Error! Bookmark not defined.
II. 2. 1. Conceptul de filozofie a naturii în cadrul New Age-ului.....	Error! Bookmark not defined.
II. 2. 2. Tendințe fundamentale.	Error! Bookmark not defined.
II. 3. Caracterul neopăgân al Mișcării New Age	Error! Bookmark not defined.
II. 3. 1. Neopăgânismul ca vrăjitorie	Error! Bookmark not defined.
II. 3. 2. Aspecte fundamentale.....	Error! Bookmark not defined.
II. 4. New Age în sens restrâns și general	Error! Bookmark not defined.
II. 4. 1. O schiță istorică	Error! Bookmark not defined.
II. 4. 2. New Age în <i>sens restâns</i> : Percepția milenaristă.....	Error! Bookmark not defined.
II. 4. 3. New Age în <i>sensul general</i>	Error! Bookmark not defined.
II. 5. Controversele minții	Error! Bookmark not defined.
II. 5. 1. Ființa Umană	Error! Bookmark not defined.
II. 5. 2. Alcătuirea ființelor umane	Error! Bookmark not defined.
II. 6. Binele și Răul.....	Error! Bookmark not defined.
II. 6. 1. Structura Dreptății Divine.....	Error! Bookmark not defined.
II. 6. 2. Karma Evoluționistă	Error! Bookmark not defined.
II. 6. 3. Conștiințe limitate, <i>negativism</i> psihologic; păcat, vină și teamă	Error! Bookmark not defined.
II. 7. Percepții ale Trecutului.....	Error! Bookmark not defined.
II. 7. 1. Începuturile. Miturile Cosmogonice	Error! Bookmark not defined.
II. 7. 2. Omul Originar.....	Error! Bookmark not defined.
II. 7. 3. Esenienii și Iisus	Error! Bookmark not defined.

II. 7. 4. Era Peștilor. Creștinismul, Respingerea Reîncarnării, Înțelepciunea Perennială.....	Error! Bookmark not defined.
VII. 7. 5. Respingerea reîncarnării	Error! Bookmark not defined.
II. 7. 6. Înțelepciunea Perennială.....	Error! Bookmark not defined.
II. 7. 7. Abordare misionară	Error! Bookmark not defined.
CAPITOLUL III. MIȘCAREA „NEW AGE” ȘI RĂDĂCINILE SALE REGĂSITE ÎN RELIGIA BUDISTĂ.....	Error! Bookmark not defined.
III. 1. Mahatmas sau profeții propovăduitori ai mesajului Divin.	Error! Bookmark not defined.
III. 1. 1. Adepți, Maeștri și Mahatmas.....	Error! Bookmark not defined.
III. 2. Dharma și menținerea orânduirii Universale.....	Error! Bookmark not defined.
III. 2. 1. Originia <i>Dharmei</i>	Error! Bookmark not defined.
III. 2. 2. Mesajul Dharmei	Error! Bookmark not defined.
III. 2. 3. Aspecte fundamentale ale Dharmei.....	Error! Bookmark not defined.
III. 2. 4. Valorile vieții fundamentate pe Dharma	Error! Bookmark not defined.
III. 2. 5. Cele trei obligații pioase.....	Error! Bookmark not defined.
III. 2. 6. Dharma un panaceu pentru problemele existențiale ale lumii.....	Error! Bookmark not defined.
III. 2. 7. Știința și Dharma	Error! Bookmark not defined.
III. 3. Iluminarea și Mântuirea; de la Samsara la Nirvana.....	Error! Bookmark not defined.
III. 3.1. Cele șase suferințe ale Samsarei.....	Error! Bookmark not defined.
III. 3. 2. Cele șase lumi ale Roatei Vieții.....	Error! Bookmark not defined.
III. 3. 3. Nirvana	Error! Bookmark not defined.
III. 3. 4. Deosebirile dintre Nirvana și Samsara	Error! Bookmark not defined.
III. 4.1. Sila.....	Error! Bookmark not defined.
III. 4. 2. Samadhi	Error! Bookmark not defined.
III. 4. 3. Prajna.....	Error! Bookmark not defined.
III. 5. Abordare misionară a budismului	Error! Bookmark not defined.
CAPITOLUL IV. HINDUISMUL: PREMARGĂTORUL CONCEPTELOR NEW AGE.....	Error! Bookmark not defined.
IV. 1. Devi Bhoo Mata; Pământul perceput ca o Entitate Vie.....	Error! Bookmark not defined.
IV. 1. 1. Izvoare.....	Error! Bookmark not defined.
IV.1. 2. Mitologie	Error! Bookmark not defined.
IV. 1. 3. Ramayana.....	Error! Bookmark not defined.
IV. 1. 4. Iconografie	Error! Bookmark not defined.
IV. 1. 5. Tradiția	Error! Bookmark not defined.
IV. 2. Reminiscențe ale Hinduismului și activitatea „I AM” a Mișcării „New Age”; Dogma eclectică a transformării în Dumnezeu.	Error! Bookmark not defined.
IV. 2. 1. Reminiscențe ale Hinduismului	Error! Bookmark not defined.
IV. 2. 2. Misticism Occidental	Error! Bookmark not defined.

IV. 3. Dumnezeu ca deitate feminină	Error! Bookmark not defined.
IV. 4. Abilități parapsihologice și formarea unei <i>religii</i> psiho-moderne.....	Error! Bookmark not defined.
IV. 4. 1. Religia psiho-modernă	Error! Bookmark not defined.
IV. 4. 2. Contextul Indian integrat în New Age	Error! Bookmark not defined.
IV. 4. 3. Observații finale; globalizarea structural-radicală hindusă ..	Error! Bookmark not defined.
IV. 5. Yoga: meditație asupra unirii cu Dumnezeu	Error! Bookmark not defined.
IV. 5. 1. Meditația yoga: un concept aflat în neconcordanță cu Adevărul hristic ...	Error! Bookmark not defined.
IV. 5. 2. Câteva precizări de natură istorică și dogmatică cu privire la conceptul de Yoga și Mediație Transcendentală.....	Error! Bookmark not defined.
IV. 6. Astrologia- intrarea în constelația Vărsătorului	Error! Bookmark not defined.
IV. 6. 1. Gândire apocaliptică și Era Vărsătorului	Error! Bookmark not defined.
IV. 6. 2. Comunități iluzorii și <i>noua generație</i>	Error! Bookmark not defined.
IV. 6. 3. Opoziții și controverse	Error! Bookmark not defined.
IV. 6. 3. La răscrucea mileniului (1999-2000)	Error! Bookmark not defined.
IV. 7. Abordare misionară a hinduismului	Error! Bookmark not defined.
IV. 7. 1. Eliberarea hinduistă și mântuirea creștină.....	Error! Bookmark not defined.
CAPITOLUL V. EVALUARE MISIONARĂ A TEOSOFIEI, HINDUISMULUI, BUDISMULUI ȘI NEW AGE-ULUI.....	Error! Bookmark not defined.
V. 1. Abordare misionară	Error! Bookmark not defined.
V. 2. Un răspuns creștin ortodox cu privire la afirmațiile teosofilor despre Mântuitorul Iisus Hristos	Error! Bookmark not defined.
V. 3. Teosofia și New Age în rândul cultelor anticreștine	Error! Bookmark not defined.
V. 4. Lamentabila falsă religie a hinduismului.....	Error! Bookmark not defined.
V. 5. Iluzia budismului	Error! Bookmark not defined.
V. 6. Rolul preotului și a profesorului de religie în profilaxia new age-ului. Soluții pentru colportajul new age.....	Error! Bookmark not defined.
CONCLUZII	Error! Bookmark not defined.
BIBLIOGRAFIE	Error! Bookmark not defined.

Introducere generală

Obiectivele principale ale tezei de doctorat sunt următoarele:

- **Prezentarea mișcării New Age în rândul religiilor care pun în pericol integritatea spiritualității creștine.**
- **Expunerea principalelor religii esoterice și orientale care au dus la apariția Mișcării New Age (teosofie, budism, hinduism)**
- **Abordarea misionară a doctrinelor acestor religii, precum contrastarea diferențelor dintre ele și credința ortodoxă**

Structura tezei de doctorat

Teza de doctorat este structurată în 5 capitole distincte fiecare conținând o serie de subcapitole dedicate aparte subiectului dezbătut și analizat. Teza însumează un număr de 249 de pagini și 884 referințe bibliografice. Conținutul tezei este organizat după cum urmează:

- **Capitolul I-** este structurat în șapte subcapitole în care au fost prezentate informații referitoare la promotorii și întemeietorii teosofiei. Scopul acestui capitol este de a reliefa modul în care teosofia prin fondatorii ei: Helena Petrovna Blavatsky, Charles Leadbeater, Annie Besant, Alice Bailey și Jiddu Krishnamurti au schițat primele încercări de formare a unui grup de nuanță new age.
- **Capitolul II-** este structurat în șase subcapitole în care elementele neo păgâne, conceptele moderne ale new age-ului, mișcarea în sens restrâns și sens general,

au fost expuse, arătând tendința fundamentală a new age-ului de a adopta elemente doctrinare din orice religie și de a o adapta la nevoile sale personale.

- **Capitolul III-** este structurat în patru subcapitole, unde doctrinele fundamentale ale budismului sunt prezentate *in senso lato*. Desigur doctrinele pe care le analizăm sunt doar cele împrumutate de mișcarea new age din religia budistă. Vom observa în acest capitol tendința mișcării new age de a modifica orice concept preia, concluzionând că new age-ul nu doar ca împrumută, ci și deformează.
- **Capitolul IV-** este structurat în șase subcapitole. În această secțiune se vor analiza un număr mai mare de concepte decât în capitolul precedent, deoarece tendința mișcării new age de a adopta doctrine din hinduism s-a dovedit a fi mai amplă decât din budism. Tot aici vom discuta despre diferite concepte de natură psihologică și parapsihologică pe care new age-ul le duce la valențe apocaliptice.
- **Capitolul V-** și ultimul va face o abordare misionară a doctrinelor discutate în capitolele precedente. Scopul acestui capitol va fi de prezentare a credinței ortodoxe în contrast cu caracterul neo păgân al mișcării new age și religiilor din care își trage originea.

Teza de doctorat se finalizează cu principalele concluzii ale cercetărilor realizate, cu prezentarea contribuțiilor originale și propunerea câtorva direcții viitoare pentru cercetare.

Notă La redactarea rezumatului s-au păstrat aceleași notații pentru capitole și subcapitole utilizate în textul tezei de doctorat.

CAPITOLUL I.

O PERSPECTIVĂ ISTORICĂ ASUPRA RELIGIEI NEW-AGE. ÎNTEMEIETORI ȘI PROMOTORI.

În primul capitol al tezei de doctorat am aruncat o privire asupra mișcării teosofice. Am vorbit despre mișcarea teosofică prin prezentarea fondatorilor ei și a activității acestora în promovarea conceptelor teosofice.

Primul subcapitol relatează despre Helena Petrovna Blavatsky, una din cele mai remarcabile personalități ale teosofiei și fondatoarea mișcării oculte. Am început prin descrierea în linii mari a vieții acesteia și motivele pentru care a ajuns să renunțe la creștinism pentru a crea o societate cu valențe păgâne. Descoperirea *maestrilor*, a diferitor spirite demonice a provocat-o pe Blavatsky să pună bazele teosofiei în 1875. Un alt aspect care l-am considerat importat pentru acest subpunct a fost vizita ei în India, unde a și pretins că a cunoscut un *maestru* care i-a transmis mesaje din lumea de dincolo. Scrierile doamnei Blavatsky au dus ca numeroase personalități din acea perioadă să adere la teosofie. Scrieri precum *Doctrina Secretă*, *Isis Descoperită* au ajuns să fie considerate lucrări de bază în lumea teosofiei și a celor care i-au urmat la conducerea societății teosofice. De fapt nici nu se poate vorbi de teosofie fără a se face referire la scrierile lui Blavatsky. Tot aici am demonstrat nulitatea și absurditatea scrierilor blavatskyene, ele nefiind altceva decât lucrări plagate de la alți autori hinduși sau budiști, neregăsindu-se nimic original pe parcursul lecturării acestora.

Următorul subcapitol discută despre personalitatea lui Henry Steel Olcott, un apropiat al lui Blavatsky și un continuator al muncii acesteia. Ne-am oprit cu precădere la lucrarea acestuia *Budismul sau Știința*, care este un catehism al societății teosofice și desigur după mai multe decenii a fost adoptat și de mișcarea new age.

Charles Webster Leadbeater, urmează în acest capitol, datorită faptului că a fost o personalitate controversată, nu l-am dezbătut *in extenso*, dar am considerat ca fiind demn de menționat rolul său în dezvoltarea teosofiei, mai ales prin faptul că a creat pentru new ageri un nou cult împrumutat din creștinism. Câteva elemente de similaritate remarcabilă cu creștinismul care le-a alterat acest teosof ar fi: Biblia, Morala și Etica, Liturghia (complet denaturată), Taina Spovedaniei, Ierarhia Clericală.

Annie Besant, poate fi pe bună dreptate numită succesoarea lui Blavatsky. Ea nu a fost doar un membru al societății teosofice, ci a ajuns chiar să fie președintele acesteia. Fiind o seculară, socialistă și feministă a perioadei victoriene, influența ei a fost remarcabilă în vremurile acelea și are *meritul* de a fi răspândit teosofia atât în rândul elitelor, cât și rândul oamenilor simpli. Un aspect important în acest capitol, este, contactul ei cu *Doctrina Secretă*, carte care îi va schimba cursul vieții și al concepțiilor sale pentru totdeauna.

Dacă ceilalți membri ai societății teosofice doar au trasat în linii generale structura mișcării new age, Alice Bailey i-a pus bazele în mod indiscutabil. Pe lângă faptul că era o opozantă a creștinismului în mod fățiș, printre temele ei cele mai celebre fiind: negarea divinității lui Hristos, numărul 666 și foloasele acestuia, rasism, înființarea unei edituri teosofico-new age, care poartă numele de *Lucis Trust*, adică tocmai numele diavolului-Lucifer, s-a remarcat în primul rând prin dorința de realizare a unei noi religii *new age*, care trebuie să își facă apariția pentru a întâmpina noua eră a Vărsătorului. Este categoric cea mai influentă personalitate a mișcării new age de azi.

Ultima personalitate teosofică abordată în acest capitol, este, Jiddu Krishnamurti. Importanța sa pentru această lucrare derivă din faptul că el a fost considerat pentru câteva decenii Mesia cel mult așteptat al teosofiei și mișcării new age, primind numele de Alcyone de la Annie Besant care l-a și promovat, văzând în Krishnamurti, noul lider spiritual al lumii.

Capitolul se încheie cu câteva precizări de nuanță misionară, în care principiile de bază ale acestor lideri este demontată și prezentată în contrast cu adevărata doctrină, cea creștină.

CAPITOLUL II.

DINCOLO DE NEW-AGE

În capitolul al doilea al lucrării de față intitulat *Dincolo de New-Age*, s-a construit un argument cumulativ, nu doar despre natura New-Age-ului, dar și despre felul în care individul

ar trebui să abordeze acest subiect. Conținutul capitolului este structurat metodologic în felul următor:

- din punct de vedere a descrierii empirice detaliate;
- din punct de vedere al formei în care aceste învățături reprezintă o formă continuă de contra reacție față de formele culturale deja existente;
- raportat la întrebările de ce și cum, anumite tradiții specifice istorice au fost reinterpretate în forme moderne, pentru a formula o astfel de contra reacție. Se vor aborda apoi concepțiile New-Age în ordine tematică (*Natura Realității, Ființe Umane și Metaempirice, Chestiuni referitoare la Minte, Moarte și Supraviețuire, Binele și Răul, Viziuni ale Trecutului, Mișcarea New-Age*).

Urmează după aceasta, rezumarea rezultatelor analizelor, din perspectiva a cinci elemente de bază, care consider sunt constitutive pentru Mișcarea New-Age. Acestea sunt:

- *Lumescul, ca particularitate a varietății slabe;*
- *Holism;*
- *Evoluționism;*
- *Psihologizarea religiei și secularizarea psihologiei;*
- *Expectanțele venirii Erei Noi;*

Deși toate religiile New-Age sunt holistice, într-un sens sau altul, o varietate de teorii holistice există; chiar dacă New-agerii împart o teorie comună a evoluționismului, ei au diferite idei despre aceasta, cum funcționează și încotro merge. New-Age-ul nu este nici pe departe omogen, „Weltanschauung” sau ideologie¹, și este „compus din multe elemente omogene”². Întrebarea rămâne, totuși, care este mesajul prin care ea sugerează că este o mișcare, cu scopuri finite și cu aspirații.

Capitolul acesta va demonstra că New-Age nu este de fapt o religie, după cum interpretează majoritatea criticilor, ci mai degrabă un produs al renașterii orientale. Concepții orientale au fost asimilate aproape fără excepție de către New-Age, concepții adaptate la contextul occidental modern. Vom dezbate problema New-Age-ului și a caracterizării sale prin esoterism, reflectat într-un subcapitol intitulat „*Oglinzi ale gândirii seculare*”, noua viziune a cauzalității asupra lumii, noua abordare a religiilor, noul evoluționism și noi teorii psihologice.

¹ Christopf Bochinger, *New-Age und moderne Religion: Religionswissenschaftliche Untersuchungen*, Ed. Kaiser, Guterlosh, 1994, p. 135

² *Ibidem*, p. 105

De menționat că în acest capitol vom afișa o schiță istorică a perioadei dintre 1950 și 1980, iar în acest context vom analiza New-Age-ul *sensu stricto* și New-Age-ul *sensu lato*. Finalitatea acestui capitol va fi expunerea faptului că în ciuda variațiilor extreme de credințe ale, New-Age-ului, totuși aceasta este o singură *o singură Mișcare*, nu doar pe baza asocierii prin contiguitate, dar și pe baza asocierii prin similaritate (de credințe). Credințele New-Age sunt similare nu pentru că au ceva pozitiv ca și conținut, ci pentru că sunt contrare acelorași lucruri, concepții, idei.

CAPITOLUL III.

MIȘCAREA „NEW-AGE” ȘI RĂDĂCINILE SALE REGĂSITE ÎN RELIGIA BUDISTĂ.

Nu este dificil să ne dăm seama că Mișcarea New-Age are în doctrina sa multe elemente de origine orientală, mai ales budiste. După cum am menționat Helena Petrovna Blavatsky și Henry Steel Olcott au produs o reformă a budismului când s-au stabilit la Adyar, cu precădere Henry Steel Olcott. Însăși Blavatsky era în ochii budiștilor „favorizată ca creatoare de religie mai filosofică, mai nobilă, mai înaltă, decât oricare altă religie”³. Este greu de definit ce este New-Age-ul, nu mai puțin greu de a defini budismul, însă dacă nu suntem clari în ceea ce privește distincția dintre cele două, vom fi la mila nesfârșitelor compromisuri și obscurantism. New-Age și budismul se preocupă de conceptul de Dharma și Adevăr, care coincide cu Iluminarea.

Budismul este perceput ca o formă de misticism, iar misticismul este perceput din punct de vedere experimental. Aceasta nu înseamnă că budismul nu este preocupat de experiența religioasă a misticismului, dar vede misticismul, nici măcar pe cel de trăire mistică, ca o finalitate. Când misticismul este transformat în filozofie, el devine monism, o credință care subliniază unitatea dintre toate fenomenele dintr-un context absolut metafizic, misticismul fiind experiența personală a unui astfel de absolut. Preocuparea budismului pentru adevăr este asociată cu eclectismul și relativismul Mișcării New-Age, budismul trebuind să facă distincție între învățături și tradiții, care New-Age-ul le amestecă cu bucurie.

Budismul nu poate accepta spre exemplu ca și New-Age-ul că toate religiile sunt în esență expresia aceleiași realități. Această atitudine este analizată de budiști cu presiune

³ Rick. Fields, *How The Swans Came to the Lake*, Ed. Shambhala Publications, Michigan, 1992, p. 98

coercitivă, asupra corectitudinii teologice, însă budismul nici măcar nu se consideră o expresie a realității, după cum New-Age o definește pe ea, și restul religiilor din care își trag obârșiile. Ea consideră învățăturile sale și practicile sale ca o metodă de creare de condiții, care să ducă la percepția realității, iar budiști vor judeca orice altă religie după criteriul menționat anterior. Pentru acest motiv este important de demonstrat că budismul nu poate fi încorporat între-un mix New-Age.

Un fenomen atât de evaziv, nu va putea fi niciodată definit în mod corespunzător, dar caracterizarea pe care am sugerat-o, poate duce la concluzia că New-Age este o religie de independentă, eclectică și socio fantastică, a cărei influențe se extind mult mai departe decât organizația în sine. Întrebarea este cât de mult a împrumutat New-Age de la budism, dacă a afectat cu ceva doctrina budismului, în cel fel a alterat concepțiile budiste, etc. New-Age este o religie în care oamenii caută răspunsuri când vor o alternativă la societatea convențională. Budismul vede New-Age, ca o etică religioasă contemporană, care poate coexista cu ea. New-Age nu este o religie păgână, în concepția budistă, ci mai degrabă, un modern, poate chiar postmodern, fenomen religios. New-Age caută să absoarbă tradițiile budismului, pentru experiențele personale. Astfel ajungem la concluzia că este posibil în deceniul actual să vorbim despre o Mișcare New-Age Budistă.

CAPITOLUL IV.

HINDUISMUL; ADEVĂRATUL PREMERGĂTOR AL CONCEPTELOR NEW-AGE

Un subiect care a stârnit multă atenție în ultimele decenii, New-Age, a devenit un subiect de interes pentru cei care se află în sfera de studiu religios. Multe religii, concepții și mișcări religioase au dus la nuanțarea contemporană a Mișcării New-Age, mai ales perioada anilor 60, când se înregistrează un influx periodic de idei filosofice și spirituale de natură hindusă.

Dezvoltându-se încă din secolul al-XIX-lea, prin fondatorii ei enumerați în capitolul I, Mișcarea New-Age a început să se dezvolte în sens modern la începutul anilor 60. Deși alte tendințe au contribuit în mod semnificativ la evoluția acesteia, inclusiv psihologia transpersonală și ocultismul, noul influx de concepții hinduse a fost responsabil în primul rând pentru conturul general ulterior al Mișcării New-Age. Datorită modificării legilor imigrației în anul 1965, învățătorii spirituali ai Asiei (guru), au venit în S.U.A. În acest răstimp mulți guru hinduși apreciați, au început să călătorească prin America, susținând conferințe, printre care Maharishu Mahes Yogi, Bhaktievadanta Swami, Swami Rama și Swami Satchidananda. Prin urmare, multe tradiții religioase hinduse, au prins teren aici, mulți fiind entuziasmați să

cunoască doctrina acestora. Printre obiceiurile religioase ale acestora menționă. : Yoga, Vedanta, Tantra, Vaishnavism și o serie de învățături hinduse advaitice. Toate aceste învățături au contribuit imens la dezvoltarea gândirii Mișcării New-Age. Când spunem că hinduismul a contribuit la dezvoltarea New-Age, ne referim la contribuții filosofice și practice. Până în ziua de astăzi New-agerii păstrează elemente hinduse precum: interdependența tuturor vietăților, non violență, grija pentru ocrotirea Pământului și toleranța diverselor perspective religioase.

Conceptele antice hinduse, au contribuit prima oară, pentru a formula coerent aceste concepte în mintea acestor nativi new-ageri. Alte concepții care au avut un sprijin filosofic din religia Indiei, cuprind credința în reîncarnare, karma, eficiența ritualului și necesitatea compasiunii față de animale. Și într-adevăr, mișcarea new-age încă respectă cursul hindus, de la vegetarianism până la etica non violentă, predată de majoritatea tradițiilor spirituale ale Asiei (în mod aparte hinduism, budism și jainism). Totuși cea mai importantă componentă a hinduismului care a fost preluată de New-Age, este mediația. Toate tradițiile religioase ale Indiei, învață o formă de mediație sau alta. Formele de meditație practicate de New-Age sunt: mantra-yoga, vizualizare și karma yoga. Ca o consecință a celor enunțate anterior, acest influx de tehnici meditative, a dus ca în cadrul Mișcării New-Age, mediația să fie parte integrală din decorul acestora. De la vegetarianism la mediație, New-Age-ul își găsește cea mai mare sursă de inspirație și de idei din tradiția religioasă a hinduismului. Pentru demonstrarea prezenței hinduismului în gândirea New-Age, vom apela și la unul din fondatorii ei, anume Alice Bailey, o mare admiratoarea hinduismului și o premergătoare a New-Age-ului.

Câteva aspecte dezbătute în acest capitol:

- 1) Pământul ca entitate vie.
- 2) Eclecticismul-mulți New-Ageri consideră că fiecare om este Dumnezeu, ideea bazată pe Unpânșade, Aham brahmasmi (Eu sunt Brahman), și That Twam Asi.
- 3) Dumnezeu ca personalitate feminină- concepție preluată de New-Age din hinduism, ca și contra reacție față de religiile patriarhale.
- 4) Abilități psihokinetice- aici vom vorbi despre telepatie, transmutare, așa numite miracole, existente atât în doctrina hindusă, cât și New-Age.
- 5) Yoga-unirea cu Dumnezeu, metodă utilizată de New-Age pentru perfecționarea trupului.
- 6) Mediația
- 7) Astrologie- aici vom dezbate problemele astrologiei hinduse, astrologia nefiind o componentă integrală a hinduismului, însă în privința New-Age-ului vom analiza acest aspect din perspectiva intrării în Constelația Vărsătorului.
- 8) Vegetarianism- practică atât hindusă, cât și budistă.

9) Karma- sau aspectul mântuitor al New-Age-ului și hinduismului.

CAPITOLUL V.

EVALUARE MISIONARĂ A TEOSOFIEI, BUDISMULUI, HINDUISMULUI ȘI NEW AGE-ULUI.

Capitolul demonstrează că mișcarea new-age este un sistem de credințe, în plină ascensiune în lume, recent și în Europa, înglobând în sistemul ei doctrinar sute de credințe autonome, din diferite organizații, creându-se un amalgam atât de straniu, încât uneori se contrazic concepțiile lor de bază⁴. Îmbină doctrina teologiei panteiste cu practicile ocultismului. Numele de New-Age în sine se referă la *Era Vărsătorului*⁵, care conform New-Agerilor, se dezvoltă. Ar trebui să aducă pace și iluminare pentru a reuni omul cu Dumnezeu.⁶. Spre deosebire de alte culte New-Age, este greu de definit. Nu există Biserică New-Age, nici o religie New-Age, nici o înregistrare oficială a Organizației New-Age, nici un fondator oficial, nici un lider.

Tot în această secțiune am menționat punctele de bază care separă mișcarea new age și celelalte religii care le are în vedere lucrarea: budism, hinduism, teosofie, de creștinism.

- Credința că Dumnezeu este personal, în sensul că Dumnezeu a dat viață, a creat lumea iar apoi a devenit Proniatorul ei. Credința într-un Dumnezeu întreit în persoane, prin prezența Tatălui, Fiului și Sfântului Duh.

⁴ Philip Seddon, *The New-Age- An Assesment*, Ed. Grove Books, Bramcote, 1990, p. 3

⁵ Nicolae Achimescu, *Noile Mișcări Religioase*, p. 231

⁶ Dan Bădulescu, *Împărăția Răului, New-Age*, p. 257

- New-Age definește în sens gnostic omul, separându-l de realitatea istorică. Creștinismul însă îl cheamă pe om la construirea unei lumi mai corecte pentru condițiile istorice în care se află.⁷
- Credința bazată pe rațiune. Contrar oricărui crez din New-Age, discipolul lui Hristos prin credința sa se dăruiește lui Dumnezeu, care Se arată prin Biserica Sa, însă face acest lucru prin intermediul înțelepciunii critice. Omul nu crede în fenomene absurde, neatestate, deoarece credința sa este bazată pe o încredere deplină, pe temeuri bine percepute de rațiune.

Se poate observa în ultima perioadă, începând cu anul 2000, o încercare de integrare a elementelor Mișcării New-Age și a Teosofiei în Bisericile Creștine. În ultimii 125 de ani, liderii New-Age, au urmat falsa doctrină a Teosofiei; ei șoptesc acum minciunii dulci, în urechile însetate ale politicienilor, mediei, oficialilor UE, ba mai mult chiar în urechile unor episcopi anglicani (atât de departe ajuns pervertirea Anglicanismului). Astfel putem observa cum evoluează erezia în sânul creștinismului, influențele Mișcării New-Age răspândindu-se chiar și în cadrul elitelor, le fel de mult cum se răspândește în rândul oamenilor obișnuiți⁸.

Prin urmare trebuie sesizat pericolul pe care îl prezintă noile mișcări religioase și mai ales trebuie descoperit de unde provin ele pentru a fi mai ușor de depistat și contracarat. Considerăm că teza își atinge scopul misionar propus, anume, de a face o sinteză a unor din cele mai primejdioase doctrine care denaturează adevărul ortodox și de a le combate prin argumente și lucrări din sfera credinței creștin-ortodoxe.

Perspective:

- ✓ **Evaluarea mai extinsă a unor concepte menționate în teza de doctorat, dar care merită o atenție mai sporită.**
- ✓ **Prezentarea unor teme din cuprinsul lucrării la diferite simpozioane sau conferințe cu caracter misiologic.**
- ✓ **Publicarea tezei și eventual redactarea unor articole care ar putea fi distribuite credincioșilor pentru o mai bună cunoaștere a contrastului dintre credința ortodoxă și celelalte religii de natură păgână.**

Realizări personale în cadrul temei:

⁷ Enzo Bianco, *Cristo o New-Age?* Ed. Leumann, Torino, 1995, p. 27

⁸ Eileen Barker, Margit Warburg, *New Religions and New Religiosity*, p. 141

- ✓ Redactarea tezei de doctorat;
- ✓ Interpretarea unor concepte și doctrine prea puțin accesibile în limba română;
- ✓ Publicarea a două articole de specialitate din cadrul tezei de doctorat;

Articole publicate sau în curs de evaluare:

- ❖ **Drd. Bogdan Andrei, *Documentele BEM, cu privire la botez din perspectivă interconfesională. Abordare misionară*, în volumul *30 de ani de la lansarea documentului <Botez, Euharistie, Minister> la Lima (1982-2012)*, Editura Vasiliana, Iași, 2014, pp. 213-227.**
- ❖ **Drd. Bogdan Andrei, *Elemente hinduse în cadrul New Age-ului*, în curs de publicare.**
- ❖ **Drd. Bogdan Andrei, *Influența budismului pentru gândirea New Age-ului postmodern*, în curs de publicare**

Referințe bibliografice

I.1 Izvoare Scripturistice

1. *Biblia sau Sfânta Scriptură*, tipărită sub îndrumarea și cu purtarea de grijă a Prea Fericitului Părinte Teoctist, Patriarhul Bisericii Ortodoxe Romane, București, 1994
2. *Biblia adevă Dumnezeiasca Scriptură a Vechiului și Noului Testament*, retipărită după 300 de ani în fascimil și transcriere cu aprobarea Sfântului Sinod, această ediție văzând acum din nou lumina tiparului cu binecuvântarea Prea Fericitului Părinte Teoctist, Bisericii Ortodoxe Romane, București, 1997
3. *Holy Bible*, New Internațional Version, Internațional Bible Society, New York, 1984
4. *Mica Biblie*, tipărită sub îndrumarea și cu purtarea de grijă a Înalt Preasfințitului Dr. Antonie Plămădeală, Arhiepiscop al Sibiului și Mitropolit al Transilvaniei, Crișanei și Maramureșului.

I.2. Izvoare Patristice

1. Ioan Damaschin, Sfântul, *Dogmatica*, trad. Pr. D. Fecioru, Ed. Scripta, București, 1993

II. Cărți și Manuale

1. Alexandru Buzalic, Anca Buzalic, *Psihologia religiei*, Ed. Logos, Oradea, 1999
2. Bailey Alice, *Intiation, Human and Solar*, Ed. Lucifer Publishing Company, New York, 1922
3. Idem, *A Treatise on Cosmic Fire*, Ed. Lucis Publishing Company, New York, 1925
4. Idem, *An Unfinished Autobiography*, Ed. Lucius Trust, London, 1951
5. Idem, *Education in the New-Age*, Ed. Lucis Publishing Company, New York, 1954
6. Idem, *Esoteric Psychology*, vol II, *A treatise on the Seven Rays*, Ed. Lucis Publishing Company, New York, 1942
7. Idem, *Problems of Humanity*, Ed. Lucis Publishing Company, New York, 1947
8. Idem, *The Destiny of Nations*, Ed. Lucis Publishing House, New York, 1949
9. Idem, *The Externalisation of the Hierarchy*, Ed. Lucis Publishing Company, New York, 1957
10. Idem, *The Rays and the Initiations: Vol. V, A Treatise on the Seven Rays*, Ed. Lucis Publishing House, New York, 1960
11. Idem, *The Reappearance of Christ*, Lucis Publishing Company, New York, 1948
12. Barker. T, *The Mahatma Letters to A. P. Sinnett*, Ed. The Theosophical Publishing House, Adyar, 1962

13. Amanda Porterfield, *American Religious History*, Ed. Blackwell Publishers, Massachusetts, 2006
14. Annie Beasant, *Radicalism and Socialism*, Ed. Freetought, London, 1887
15. Idem, *An Autobiography*, Ed. Theosophical Publishing House, Adyar, 1883
16. Idem, C. W. Leadbeater, *Occult Chemistry* Ed. Theosophical Publishing House, Adyar, 1909
17. Idem, *Dharma*, Ed. Theosophical Publishing Society, London, 1898
18. Idem, H.T. Patterson, *The Theosophical Society and H.P.B.*, Ed. Theosophical Publishing House, Adyar, 1932
19. Idem, *The Ancient Wisdom*, Ed. Theosophical Publishing House, Adyar, 1939
20. Idem, *The Ancient Wisdom: An Outline of Theosophical Teachings*, Londra, Theosophical Publishing Society, 1897
21. Idem, *The Meaning and Method of Spiritual Life* ,Ed. Theosophical Publishing House, Adyar, 191
22. Idem, *The Sphinx of Theosophy*, Ed. Theosophical Publishing Society, London, 1895
23. Idem, *Theosophy and Christianity*, Ed. Theosophical Publishing House, Adyar, 1914
24. Idem, *Theosophy and Social Reform*, Ed. Theosophical Publishing Society, London, 1914
25. Idem, *Thought Power, its Control and Culture*, Ed. Theosophical Publishing Society, London, 1903
26. Idem, *What is Theosophy*, Ed. Theosophist Office, Adyar, 1912
27. Lightman, *Ideology, Evolution and Late-Victorian Agnostic Popularisers*, Ed. History, Humanity and Evolution, 1989
28. Basilea Schlink, *Mișcarea New-Age în lumina învățăturii biblice*, Ed. IPROM, București, 1994
29. Bhagavan Das, *The Religion of Theosophy*, Ed. Theosophical Publishing House, Adyar, 1911
30. Boris Mouravief, *Gnosis*, Ed. Praxis Institute Press, Newburypor, 1993
31. C.M. Ciocazan, *Spiritism, teosofie, Credință*, Ed. Vizual, București, 2012
32. W. Leadbeater, *The Law of Cause and Effect*, Ed. Theosophical Publishing House, Adyar, 1912
33. Idem, *The Life After Death*, Ed. Theosophical Publishing House, Adyar, 1913
34. Idem, Annie Besant, *Creating Character*, Ed. Theosophical Publishing House, Adyar, 1900
35. Idem, *Masters and the Path*, Ed. Comerstone Book Publishers, New Orleans, 2007
36. Idem, *The Attitude of the Enquirer*, Ed. Theosophical Publishing House, Adyar
37. Idem, *The Chakras*, Ed. Ananad Gholap Theosophical Institute, Adyar, 2009
38. Idem, *The Hidden Side Of Things*, Ed. Theosophical Publishing House, Adyar, 1913
39. Idem, *The Use and Power of Thought*, Ed. Teosophical Publishing House, Adyar, 1911
40. Idem, *What Theosophy Does for Us*, Ed. Theosophical Publishing House, Adyar, 1912
41. Chandra de Silva, *Sri Lanka: A History*, Ed. Vikas Publishing House, New Delhi, 1987
42. Charles J. Ryan, *H.P. Blavatsky and the Theosophical Movement*, Ed. Theosophical University Press, California, 1975
43. Christine Williams, *Jiddu Krishnamurti: world philosopher (1895-1986): his life and thoughts*, Ed. Sydney School of Arts & Humanities, Sydney, 2013
44. Christopf Bochinger, *New-Age und moderne Religion: Religionswissenschaftliche Untersuchugen*, Ed. Kaiser, Guterlosh, 1994
45. Constance E. Cumbey, *The Hidden Dangers Of the Rainbow*, Ed. Huntington House, Los Angeles, 1983
46. Constantin Cuciuc, *Atlasul Religiilor și monumentelor religioase din România*, Ed. Gnosis, București, 1996
47. Countess Constance Wachtmeister, *Reminiscences of H.P. Blavatsky and The Secret Doctrine*, Ed. The Theosophical Publishing House, Wheaton, 1976
48. Dan Bădulescu, *Împărăția Răului, New-Age*, Ed. Christiana, București, 2001
49. Idem, *Ortodoxie și erezie*, Ed. Apologeticum, București, 2005
50. Daniel Voinea, *Omul în învățătura Sfântului Griogorie de Nyssa*, Brăila, 2009
51. David G. Bromley, *New Religious Movements*, Ed. Oxford University Press, Oxford, 2007
52. David Smith, *Hinduism and Modernity*, Ed. Blackwell Publishing, Oxford, 2003
53. David Spangler, *Reflections on the Christ*, Ed. Findhorn Publications, Forres, 1978
54. Drury, Nevill,. *Exploring the Labyrinth: Making Sense of the New Spirituality*. Ed. Continuum Publishing, London, 1999
55. Dumitru Stăniloae, *Teologia Dogmatică Ortodoxă, vol . II*, Ed. I.B.M.B.O.R, București, 1997
56. Idem, *Teologia Dogmatică Ortodoxă, vol I*, Ed. I.B.M.B.O.R, București, 1996
57. Idem, *Iisus Hristos - lumina lumii și îndumnezeitorul omului*, Ed. Anastasia, București, 1993
58. Eileen Barker, *New Religious Movements: A Practical Introduction*, Ed. HMSO Publications Centre London, 1989
59. Idem, *New Religious Movements: their incidence and significance*, Ed. The Institute of Oriental Philosophy, London, 1999
60. Enzo Bianco, *Cristo o New-Age?* Ed. Leumann, Torino, 1995

61. Foster Bailey, *Running God's Plan*, Ed. Lucis Publishing Company, New York, 1972
62. G. Foote, *The New Cagliostro: An Open Letter to Madame Blavatsky*, London, Ed. Progress Publishing, 1889
63. George S. Arundale, *Theosophy and Truth*, Ed. Theosophical Publishing House, Adyar, 1900
64. Istodor, Pr. Gheorghe, *Fenomenul Sectar Necreștin*, Ed. Dominar, 2009
65. Godwin Joscelyn, *The Theosophical Enlightenment SUNY Series in Western Esoteric Traditions*, Ed. State University of New York Press, New York, 1994
66. Goldfried Danneels, *Hristos sau Vărsătorul?*, Ed. Arhiepiscopia Romano-Catolică de București, București 1992
67. Gordon Melton, *Encyclopedia of Occultism and Parapsychology*, vol I, Ed. Gale Group, New York, 2001
68. Gregory John Tillett, *Charles Webster Leadbeater; 1854-1934*, Ed. University Of Sidney, Sdney, 1986
69. H.W. Turner, *Tribal Religious Movements*, în: *Encyclopedia Britanica, Macropaedia*, vol. 18,15, Chicago, 1977
70. Harry Houdini, *In memory of Helena Petrovna Blavatsky*, Theosophical Publishing Society, London, 1891
71. Helena Petrova Blavatsky, *The Secret Doctrine, vol I*, Ed. Theosophical Publishing Company, Adyar, 2010
72. Idem, *The Secret Doctrine: The Synthesis of Science, Religion, and Philosophy, vol I- Cosmogeneis*, Ed. Theosophical University Press, Adyar, 1888
73. Idem, *Practical Occultism*, Ed. Quest Books, Adyar, 1967
74. Idem, *What is Teosophy*, Ed. Theosophical Publishing House, Adyar, 1900
75. Henry Steel Olcott, *Old Diary Leaves*, Ed. Putnams Sons, London, 1895
76. Idem, *Old Diary Leaves*, Ed. The Theosophical Publishing Society, London, 1900
77. Idem, *The Buddhist Catechism*, Ed. Theosophical Publishing House, Wheaton, 1970
78. Idem, *The Golden Rules of Buddhism; The Life of Buddha and Its Lessons*, Ed. Theosophical Publishing House, Adyar
79. Idem, *The Occult World of Madame Blavatsky; Reminiscences and Impressions by Those Who Knew Her*, Ed. Dream Publications, Ceylon, 1991
80. Henry T. Laurency, *Knowledge of Life Three*, Ed. Laurency Publishing Foundation, 2006
81. Henry Ward Beecher, *Evolution and Religion*, Ed. Cambridge University Press, New York, 2009
82. Howard Murphet, *Yankee Beacon of Buddhist Light: The Life of Col. Henry S. Olcott*, Ed. Quest Books Wheaton, 1988
83. Ian Wilson, *The Life of Helena Petrovna Blavatsky*, Ed. The Blavatsky Trust, London, 1994
84. Ioan Gheorghe Savin, *Iconoclaștii și apostaziați contemporani*, Ed. Tipografia Cărilor Bisericești, București, 1932
85. Irving Hexham, Karla Poewe, *Understanding cults and New Religions*, Ed. William B. Eerdmans Publishing Company, Michigan, 1986
86. Irving S. Cooper, *Theosophy Simplified*, Wheaton, IL, Ed. The Theosophical Press, 1964
87. Isidor Mărtincă, *Dumnezeu unul și întreit*, Ed. Universității București, București, 1999
88. Iustin Popovici, Sfântul, *Biserica Ortodoxă și ecumenismul*, Ed. Apologeticum, trad. Adrian Tănăsescu, Neamț, 2003
89. *Învățătura de credință creștină ortodoxă*, Ed. Arhiepiscopiei Bucureștilor, București
90. J. Gordon Melton, Martin Baumann, *Religions of the World*, Ed. ABC-CLIO, California, 2010
91. Idem, *Melton's Encyclopedia of Amercian Religions, Eight Edition*, Ed. Gale, S.U.A, 2000
92. Idem, *Melton's Encyclopedia of American Religions- Eight Edition*, Ed. Gale Cengage Learning, Detroit, 2009
93. Idem, *New-Age Almanac*, Ed. Visible Ink Press, Detroit, 1991
94. J. N. Farquhar, *Modern Religious Movements in India*, Ed. The Macmillan Company, New York, 1915
95. James S. Perkins, *Teosophy*, Ed. Americana Corporation, New York, 1967
96. James Webb, *The Occult Underground*, Ed. Open Court Publishing Co, Illinois, 1946
97. Jayakar Pupul, . *Krishnamurti: a biography*, Ed. Harper & Row, San Francisco, 1986
98. Jean Dubuius, *The Fundamentals of Esoteric Knowledge*, traducere din fracenză de Brigitte Donvez Ed. Triad Publishing, Winfield, 2000
99. Jiddu Krishnamurti, David Bohm, *The End Of Time*, Ed. Gollancz, London, 1985
100. Idem, *Freedom From The Known*, Ed. Ebury Publishing, London, 2010
101. Idem, *On Education*, Ed. Orient Longman, California, 1974

102. John Algeo, *Stranger Than Fiction: H. S. Olcott's Life in Theosophy*, Ed. Theosophical Society in America, Wheaton, 2007
103. Joseph Ross, *Krotona of Old Hollywood, volumel II, 1914+1920*, Ed. El Montecito Oaks Press, 2004
104. Josephine Ransom, *A Short History of the Theosophical Society*, Ed Theosophical Publishing House, Adyar, 1938
105. Joy Dixon, *The Divine Feminine- teosophy and Feminism in England*, Ed. Johns Hopkins University Press, 2001
106. Joy Mills, *The Purpose of the Society's Objects*, în *The Theosophist*, vol. 118, Ed. Theosophical Publishing House, Adyar, 1996
107. Judah Stilson, *History and Philosophy of Methaphisical Movements in America*, Ed. Westminster Press, Westminster, 1967
108. K. Johnson, *The Masters Revealed: Madame Blavatsky and he Myth of the Great White Lodge*, Ed. Albany, New York, 1994
109. K. M. De Silva, *A History of Sri Lanka*, Ed. Hurst & Co, London, 1981
110. Katherine Tingley, *Helena Petrovna Blavatsky*, Ed. The Woman's International Theosophical League, California, 1921
111. Lee Penn, *False Dawn, The United Religions initiative, Globalism, and Quest for a One-World Religion*, Ed. Sophia Perennis, New York, 2004
112. Louis Hamon, *Some Modern Occultists: Madame Blavatsky, Founder of the Theosphical Society*, Ed. Blavatsky Study Center, London, 2004
113. M. Mulvihill, *Charolette Despard*, Ed. Thorsons, London, 1994
114. M. Quine, *Two Dogmas of Empiricism*, Ed. Harvard University Press, Cambridge, 1961
115. Marc Dem, *666, L'antechrist*, Ed. Du Rocher, Paris, 1996
116. Marvin Harris, *Cows, Pigs, Wars, and Witches: The Riddles of Culture*, Ed. Random House, New York, 1974
117. Mary K. Neff,, *Personal Memoirs of H. P. Blavatsky*, ed. E.P. Dutton, New York, 1937
118. Mary Lutyens, *Jiddu Krishnamurti, The Years of Awakening*, Ed. Krishnamurti Foundation Trust, New York, 1975
119. Idem, *Jiddu Krishnamurti: The Years of Fulfilment*, Ed. Avon Books, New York, 1983
120. Idem, *Krishnamurti and the Rajagoplas*, Ed. Krishnamurti Foundation of America New York, 1996
121. Idem, *The Letter to the Schools*, Ed. Krishnamurti Foundation India, Madras
122. Idem, *The Life and Death of Krishnamurti*, Ed. Rider, New York, 1990
123. Idem, *The Way of Intelligence*, Ed. Krishnamurti Foundation India, Madras, 1993
124. Idem, *Truth and Actuality*, Ed. Krishnamurti Foundation India, Madras, 1992
125. Idem, *Krishnamurti. The Years of Awakening*, Ed. Krishnamurti Foundation Trust, London, 1975
126. Moore .W, *Noble in Reason, Infinite in Faculty*, Ed. Routledge, New York, 2003
127. Nicolae Achimescu, *Noile Mișcări Religioase*, Ed. Limes, Cluj-Napoca, 2002
128. Idem, *Religii în dialog*, Ed. Trinitas, București, 2006
129. Olav Hammer, *Claiming knowledge, Strategies and Epistemology from Theosophy to New-Age*, Ed. Brill Leiden, Boston, 2004
130. David, Diac. P. I, *Călăuză creștină*, Ed. Episcopiei Argeșului, Curtea de Argeș, 1994
131. Idem, *Invazia sectelor*, vol. I, Ed. Christ, București, 1997
132. Idem, *Invazia sectelor asupra creștinismului secularizat și intensificarea prozelitismului neopăgân în România, după decembrie 1989*, Ed. Crist, București, 1997
133. Patrick Grant, *Buddihism and Ethic Conflict in Sri Lanka*, Ed. State University of New York Press, New York, 2009
134. Peter Clarke, *New Religions in Global Perspective*, Ed. Routledge, Abingdon, 2006
135. Petraru, Pr. Gheorghe, *Ortodoxie și prozelitism*, Ed. Trinitas, Iași, 2000
136. Philip Seddon, *The New-Age- An Assesment*, Ed. Grove Books, Bramcote, 1990
137. R. Brandon, *The Spiritualists: The Passion for the Occult in the Nineteenth and Twentieh Centuries*, Ed. Prometheus Books, New York, 1984
138. R.A. Schwaller de Lubicz, *Esoterism and Symbol*, Ed. Inner Traditions Internationa, Rochester, 1985
139. Reginald C. Haupt, Jr., *The Gods of the Lodge*, Ed. Victory Publishing Co, Savannah GA, 1990
140. Rene Guenon, *The Crisis Of the Modern World*, Ed. Sophia Perennis, New York, 1996
141. Richard Gombrich and Gananath Obeyesekere, *Buddhism Transformed: Religious Change in Sri Lanka*, Ed. Princeton University Press, Princeton, 1988
142. Rick. Fields, *How The Swans Came to the Lake*, Ed. Shambhala Publications, Michigan, 1992

143. Robert Pearson, *Nature Religion Today: paganism in the modern world*, Ed. Edinburgh University Press, Edinburgh, 1998
144. Robert S. Ellwood, Gregory D. Alles, *The Encyclopedia of World Religions*, Ed. Facts on File, New York, 2007
145. Ronald Vernon, *Star in the east: Krishnamurti: the invention of the messiah*, Ed. Palgrave, New York, 2001
146. Rosemary Keller Skinner, Rosemary Radford Ruether, Marie Cantlon, *Encyclopedia of Woman and religion in North America*, Ed. Indiana University Press, Indiana, 2006
147. Rudolf Steiner, *Theosophy*, Ed. Anthroposophic Press, S.U.A, 1994
148. Sarah Pike, *New-Age and Neopagan in America*, Ed. Columbia University Press, 2004
149. Serafim Rose, *Ortodoxia și religia viitorului*, Ed. Sophia, București, 1995
150. Sinnett.A.P, *Incidents in the life of Madame Blavatsky*, Ed. Theosophical Publishing House, Adyar, 1886
151. Startford Caldecott, *Understanding New-Age*, Ed. Igantius Press, San Francisco, 2006
152. Stephen Prothero, *The White Buddhist: The Asian Odyssey of Henry Steel Olcott*, Ed. Indiana University Press, Bloomington, 1996
153. Steven J. Sutcliffe, *Children of The New-Age*, Ed. Psychology Press, London, 2003
154. Steven Sutcliffe, Marion Bowman, *Beyond New-Age, Exploring Alternative Spirituality*, Ed. Edinburgh University Press, Edinburgh, 2000
155. Susantha Goonatilake, *Anthropologizing Sri Lanka: A Eurocentric Misadventure*, Ed. Indiana University Press, Bloomington, 2001
156. Valer Bel, *Misiunea Bisericii în lumea contemporană*, Ed. Universității Babeș-Bolyai, Cluj -Napoca 2000
157. Visarion Moldoveanu, *Ereziile Apusului*, Ed. SPOUDON, Tesalonic, 2007
158. Vladimir Loskky, *Teologia mistică a Bisericii de Răsărit*, Ed. Bonfaciu, București, 1998
159. Vladimir Lossky, *Introducere în teologia ortodoxă*, Ed. Sofia, București, 2006
160. Vsevolod Sergyeevich Solovyoff, *A Modern Priestess of Isis*, Ed. Longmans, Greens, and Co, London, 1895
161. Wach, Joachim, *Sociologia religiei*, Editura Polirom, Iași, 1997
162. Walter A. Carrithers, Jr, *The Truth About Madame Blavatsky*, Ed. Theosophical University Press, California, 1999
163. Walter Martin, *The Kingdom of The Occult*, Ed. Thomas Nelson, Nashville, 2003
164. Wiliam James, *The Varieties of religious Experience*, Ed. The Pennsylvania State University, Pennsylvania, 2013
165. Wiliam Q. Judge, *The Ocean of Theosophy*, Ed. Theosophy Trust, Wales, 2006
166. Idem, *Dreams*, Ed. Theosophy Company, Bombay, 1931
167. William Bloom, *The New-Age. An Anthology of Essential Writings*, Ed. Rider, London, 1991
168. Wing Anderson, *Seven Years that Change the World: 1941-1948*, Kosmon Press, Los Angeles 1940
169. Wouter J. Hanegraaff, *New-Age Religion and Western Culture, Esotericism in the Mirror of Secular Thought*, Ed. Brill, New York, 1996